

Република Србија
ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ
Општинска управа
Одељење за инспекцијске послове
Број: 06-17/2019-02
21.03.2019. године
К њ а ж е в а ц

МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ КОНТРОЛНИХ ЛИСТА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ

УВОД

На основу Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, бр. 36/2015, 44/2018 и 95/2018) где је прописано у Члану 14. следеће:

„Инспекција је дужна да сачини контролне листе из своје области инспекцијског надзора, објави их на својој интернет страници и примењује у поступку редовног инспекцијског надзора.

Инспектор, поступајући у границама предмета инспекцијског надзора из налога за инспекцијски надзор, предузима оне провере и друге радње које су садржане у контролној листи. Друге провере и радње на које је овлашћен, инспектор може да предузме ако у току надзора утврди да је неопходно да се оне предузму ради потпуног утврђивања чињеничног стања и законитог и безбедног пословања и поступања, и то када те провере и радње налажу разлози спречавања или отклањања непосредне опасности по живот или здравље људи, животну средину или биљни или животињски свет. Ако утврди да преко тога постоји незаконитост која захтева да се, сагласно делокругу инспекције, предузму хитне мере ради спречавања или отклањања непосредне опасности по друга законом и другим прописом заштићена добра, права и интересе из члана 6. став 3. овог закона, односно процени да постоји ризик ван контролне листе који је висок или критичан -инспектор покреће ванредан инспекцијски надзор.

Садржина контролне листе и чињенице констатоване у њој морају бити оверене потписом инспектора и надзираног субјекта, односно присутног лица.

По потреби, а најмање два пута годишње, инспекција преиспитује садржину контролне листе и, ако утврди да је то оправдано, мења је и допуњава.

Надзирани субјекат може доставити инспекцији извештај о самопровери испуњености захтева из контролне листе и самопроцени ризика, које је спровео сагласно садржини контролне листе и правилима о процени ризика. Уз овај извештај, надзирани субјекат инспекцији прилаже и одговарајућу документацију, односно други материјал (фотографије и др) којим се поткрепљују налази из извештаја.“

инспекција је дужна да сачини контролне.

Овим методолошким упутством које је обавезно за све општинске инспекторе општине Књажевац се уређује начин израда контролних листа, рокови за израду и објављивање контролних листи, критеријуми за предузимање провера и других радњи из контролних листи и критеријуми за посупање у изузецима.

1. НАЧИН ИЗРАДЕ КОНТРОЛНИ ЛИСТА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Контролне листе треба да буду структуриране у облику питања и одговора, односно захтева који је потребно испунити да би пословање и поступање било законито и безбедно, и подобне за практичну употребу.

Питања захтеви треба да буду концизни, језгровити, јасни и разумљиви („читљиви“) за кориснике. Правилан пут за припрему контролних листи и постизање њихове пуне сврсисходности и употребне вредности је да се прво пође од знања и искустава стечених у раду инспекције и на терену, што даје одлучне смернице за процену ризика. На основу искуства инспекције, подржаног подацима одговарајућих извештаја и анализа, и процене ризика треба сачинити први нацрт контролне листе. Затим, ту садржину нацрта контролне листе треба упоредити и повезати са прописима и, по потреби, допунити и употпунити, узимајући ту у обзир и врсту и висину запређених казни за поступања супротна прописаним.

У припреми инспекцијске контролне листе могу се користити и контролне листе из сродних области. Корисно је више пута (у више „кругова“) проверити и преиспитати нацрт контролне листе пре утврђивања њеног коначног предлога и слања Координационој комисији на мишљење. Након добијања позитивног мишљења Координационе комисије, контролна листа је утврђена као коначна и спремна је за објављивање.

Питања и одговоре из контролне листе треба груписати према сродности по одговарајућим целинама.

У случајевима да се током израде контролне листе установи да је преопширна, са великим бројем ставки, препоручљиво је разделити материју и, уместо једне, боље је направити две или више контролних листи, те концизно и језгровито формулисати питања, тако да нема непотребних понављања и навода који се разумно подразумевају, а непотребне ставке треба избрисати.

Питања из контролних листа не треба формулисати као негативна питања („Да ли није“, „Да ли нема“ и сл.), јер се у том случају не зна да ли је пожељан одговор „Да“ или „Не“ (Да, није / Да, нема итд. или Не, није / Не, нема итд.) и, следствено, да ли одговору треба доделити бодове, што утиче на одређивање степена ризика и усаглашености. Треба формулисати питање тако да позитиван одговор носи бодове, а негативан се бодује са нула бодова. Изузетно, зависно од предмета надзора, када је пожељан негативан одговор, а имајући у виду да питања не треба формулисати негативно, питање се може формулисати тако да негативан одговор носи бодове, док се позитивном одговору додељује нула бодова.

Код једноставнијих, односно мање сложених питања, односно код питања где је одговор по природи ствари евидентан – одговор је: „да“ или „не“.

Код сложенијих питања, контролном листом нуди се више одговора на питања, са описом који одговара одређеном чињеничном стању, уобличених према одговарајућим критеријумима и обележјима.

Поједине контролне листе се могу осмислити тако да одговори на претходна питања условљавају одговоре на потоња питања (исказано речима типа: „Ако је одговор на претходно питање потврдан / одричан“).

Када је то потребно ради појашњења, питања (захтеви) се могу везати за одређене одредбе (чланове, ставове, тачке) из закона и другог прописа или делове текста из приручника, стандарда, смерница, методолошких и других докумената навођењем у питању или у напоменама у контролној листи, фусноти или стављањем линка који води до документа у питању. Исто се односи и на слике, табеле, схеме и друге видове визуелног представљања информација, које ће се, када је то потребно ради појашњења, приказати у контролној листи или ће се ставити линк који води до тог вида визуелног представљања информација или ће се слика и други вид визуелног представљања информација дати у прилогу.

Негативни одговори носе нула бодова, док се за потпуно потврдан одговор даје највећи утврђени број бодова. За одговоре на сложенија питања, где се нуди више одговора на питања, бодови се додељују у зависности од одговора у распону од најмањег до највећег утврђеног броја бодова.

На основу броја бодова додељених одговорима из контролне листе одређује се степен ризика, према дефинисаним распонима у броју бодова, односно распонима процената за сваки степен. Степен ризика се може одредити и према броју бодова за одређену целину у коју су груписана сродна питања, што је пожељно код обухватнијих и обимнијих контролних листи.

На крају обрасца контролне листе стоји табела са дефинисаним распонима бодова, односно процената, према којима се одређује ком степену ризика припада надзирани субјекат. Ово је у складу са чланом 11. став 1. Уредбе о заједничким елементима процене ризика у инспекцијском надзору, којим је прописано да процену ризика у току инспекцијског надзора инспектор, односно службено лице овлашћено за вршење инспекцијског надзора врши помоћу контролне листе. Бодови и проценти се могу користити алтернативно (једно или друго) или кумулативно (бодови и проценти заједно), зависно од сложености надзора и варијабли које се јављају у надзору (нпр. бодовање испуњености једног захтева условљено је позитивним одговором на претходно питање).

Модел табеле са распонем бодова/процената за одређивање степена ризика

Степен ризика	Распон бодова/процената
Незнатан	а – б
Низак	в – г
Средњи	д – ђ
Висок	е – ж
Критичан	х и мање (или: х и више) ⁴⁸

Када инспекција оцени да је то оправдано, степену ризика одређеном према броју бодова може се доделити пондер претходно утврђен у складу са значајем одређене целине, подобласти и области, како би процена ризика помоћу контролне листе у највећој могућој мери избегла замке статистике и одговарала стварном стању ризика. Питања се структурирају тако да одговор на питање носи одређени број поена. Сврсисходно је питања рангирати тежински, сразмерно значају и утицају, као и опасности која произлази из неиспуњавања одређеног захтева и обухвата, тако да одговори носе различит број поена.

2. РОКОВИ ЗА ИЗРАДУ И ОБЈАВЉИВАЊЕ КОНТРОЛНИХ ЛИСТИ

Рок за израду контролне листе је 30 дана од дана ступања на снагу прописа из инспекцијског надзора.

Најмање два пута годишње, инспекција преиспитује садржину контролне листе и, ако утврди да је то оправдано, мења је и допуњава

3. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ПРЕДУЗИМАЊЕ ПРОВЕРА И ДРУГИХ РАДЊИ ИЗ КОНТРОЛНЕ ЛИСТЕ

Уколико се током инспекцијског надзора дође до сазнања за чињенице које улазе у биће кривичног дела, при чему документација за то не произилази из контролних листа, у том случају не може бити речи о прекорачењу овлашћења инспектора. Штавише, инспектор је у својеврсној обавези да пријави кривично дело за које је сазнао у вршењу службене дужности, ако се за то дело по закону може изрећи казна од пет година затвора или тежа казна. Оцењујемо да је такво резонување правилно, јер у супротном би инспектор извршио кривично дело Непријављивање кривичног дела и

учиниоца из чл. 332. ст. 1 Кривичног законика (Службено или одговорно лице које свесно пропусти да пријави кривично дело за које је сазнало у вршењу своје дужности, ако се за то дело по закону може изрећи пет година затвора или тежа казна, казниће се затвором од шест месеци до пет година). У складу са чланом 42. став 1. Закона о инспекцијском надзору, ако код надзираног субјекта инспектор открије незаконитост која је кажњива према закону или другом пропису, инспектор надлежном правосудном органу (надлежном јавном тужилаштву) подноси кривичну пријаву када је у питању правно довољна сумња да је извршено кривично дело. Инспектор ће сумњу на извршење кривичног дела, доказе, чињенице и околности које упућују на то, односно које су с тим у вези, навести и образложити у записнику о инспекцијској контроли, који је јавна исправа, изузев у деловима на које је стављена примедба, у складу са чланом 63. став 4. Закона о општем управном поступку, и који се може ценити као доказ у кривичном поступку, као и исказ инспектора у својству сведока, у складу са Закоником о кривичном поступку.

4. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ПОСТУПАЊЕ У ИЗУЗЕЦИМА

Ако инспектор утврди да је у питању нерегистровани субјекат или субјекат из члана 33. став 2. Закона, он поступа сагласно члану 33. Закона и доноси решење којим се овом субјекту изричу мере прописане овим чланом. У том надзору, а с обзиром да се наведеним решењем нерегистрованом и са њим изједначеном субјекту, између осталог, налаже да отклони друге откривене незаконитости (нпр. опасност по здравље људи услед могућег избијања заразе и сл.), инспектору у овим надзорима контролна листа, практично, служи као одређени подсетник за вршење надзора.

РУКОВОДИОЦ
ОДЕЉЕЊА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ
ПОСЛОВЕ
Дејан Радосављевић

